

Regeringen, Miljö- och energidepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande

Vårt datum: 2018-11-15

Er referens: M2018/01962/Ke

Diariernr: SSM2018-3758

Dokumentnr: SSM2018-3758-2

Handläggare: Johan Anderberg

Telefon: +46 8 799 4477

Yttrande över remiss av gruvavfallsfinansieringsutredningens betänkande Statens gruvliga risker (SOU 2018:59)

Strålsäkerhetsmyndighetens beslut

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har tagit del av rubricerad skrivelse.

SSM delar utredningens uppfattning att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa att de företag som bedriver gruvverksamhet också tar det ekonomiska ansvaret för den efterbehandling som krävs för att undvika miljöskador. SSM har i sak inga synpunkter på de förslag rörande ekonomiska säkerheter inom gruvavfallsfinansieringssystemet som föreslås av utredningen.

Mot bakgrund av utredningens förslag att lägga ansvaret för tillsyn och beslut om ekonomiska säkerheter för gruvverksamhet på Riksgäldskontoret vill dock SSM, utifrån sina erfarenheter från finansieringssystemet för kärnkraftens restprodukter, lyfta fram vikten av att säkerställa en god samverkan med de berörda sektorsmyndigheter som har sakkunskap att bedöma de tekniska och miljömässiga riskerna med den verksamhet som bedrivs.

Ärendet

Regeringen beslutade den 1 juni 2017 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och analysera om det finns insatser eller åtgärder som på ett mer ändamålsenligt sätt än i dag kan säkerställa att det finns tillräckliga säkerheter för efterbehandling och andra återställningsåtgärder vid gruvverksamhet.

Om ett gruvföretag går i konkurs och ställda säkerheter inte täcker kostnaden för efterbehandlingen kan staten tvingas genomföra och bekosta efterbehandlingen för att undvika miljöskador. Kostnaden för sådana åtgärder kan uppgå till betydande belopp. Sammantaget konstaterar utredningen att dagens system med säkerheter innebär att staten och i slutändan skattebetalarna löper en betydande risk att tvingas träda in och finansiera kostnader för efterbehandling som verksamhetsutövarna borde ha stått för.

Utredningen föreslår flera åtgärder avseende de ekonomiska säkerheter som ställs inom gruvavfallsfinansieringssystemet, bl.a. en tydligare beslutsprocess där Riksgäldskontoret blir tillsynsmyndighet och beslutar om säkerheternas storlek i stället för som idag mark- och miljödomstolen. Utredningen föreslår att dessa förslag genomförs genom dels juster-

ingar i miljöbalken, dels införande av en ny lag och förordning om finansiella säkerheter för gruvverksamhet.

Skälen för beslutet

Utredningen har i framtagandet av förslag till åtgärder även beaktat finansieringssystemet för kärnkraftens restprodukter. Ansvaret för uppgifterna inom kärnavfallsfinansiering överfördes från SSM till Riksgäldskontoret per den 1 september 2018. För att säkerställa att Riksgäldskontoret har kunskap om de kärntekniska verksamheter som ska avsätta medel och ställa säkerheter för sin framtida avveckling och avfallshantering, har SSM regeringens uppdrag att bistå med den information och de analyser som Riksgäldskontoret behöver för att kunna utföra sina uppgifter. Motsvarande sakkunskap om de tekniska och miljömässiga riskerna med gruvverksamhet samt metoder för efterbehandling bör på liknande sätt kunna inhämtas i samverkan med andra sektorsmyndigheter, t.ex. Sveriges geologiska undersökning, som underlag för riskbedömning och beräkning av ekonomiska säkerheter.

I detta ärende har stf. generaldirektören Fredrik Hassel beslutat. Avdelningschefen Johan Anderberg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Ulf Yngvesson deltagit.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Fredrik Hassel

Johan Anderberg